ਸਾਲ ਅੰਤ ਸਮੀਖਿਆ-2017: ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲਾ

Posted On: 18 DEC 2017 2:55PM by PIB Chandigarh

Ministry of Social Justice & Empowerment

619 ADIP camps organized and more than one lakhs Divyanjgans provided Aids and Assistive devices in the year 2017

934 motorized tricycles provided and 296 cochlear implant surgery conducted successfully during this year

DEPwD is in process of implementing UDID project to create National database for Pwds and to issue unique id card to them

HIGHEST NUMBER OF DIVYANGJAN GIVEN AIDS AND APPLIANCES IN THE PRESENCE OF PRIME MINISTER MODI AT RAJKOT SAMAJIK ADHIKARITA SHIVIR

ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲਾ

619 ਏਡੀਆਈਪੀ ਕੈਂਪ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਵਯਾਂਗਜਨਾਂ ਨੂੰ 2017 ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਯੰਤਰ ਮਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਗਏ

934 ਮੋਟਰਾਈਜ਼ਡ ਟ੍ਰਾਈਸਾਈਕਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ 296 ਕੋਹਲੀਅਰ (Coahlear) ਇੰਪਲਾਂਟ ਸਰਜਰੀਆਂ ਇਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਮੰਤਰਾਲਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਯੂਪੀਆਈਡੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਦਿੱਵਯਾਂਗਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਾਟਾਬੇਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਆਈ ਡੀ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਵਯਾਂਗਜਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਸਹਾਇਤਾ ਯੰਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜਕੋਟ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਸ਼ਿਵਿਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਦਿੱਵਯਾਂਗਜਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਮਦਦਗਾਰੀ ਯੰਤਰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਰਾਜਕੋਟ (ਗੁਜਰਾਤ) ਵਿਖੇ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਸ਼ਿਵਿਰ ਅਲਿਮਕੋ, ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਲਿਮਕੋ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਅਦਾਰਾ (ਸੀਪੀਐੱਸਯੂ) ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਿਵਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਰਾਜਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਰੇਸਕੋਰਸ ਗਰਾਊਂਡ ਰਾਜਕੋਟ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਖੇ ਸਹਾਇਤਾ ਯੰਤਰ ਅਤੇ ਸਮਗਰੀ ਵੰਡਣ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਿਵਿਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਯੰਤਰ ਖਰੀਦਣ / ਫਿੱਟ ਕਰਨ (ਏਡੀਆਈਪੀ) ਵਾਲੀ ਸਕੀਮ ਹੇਠ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ।

ਰਾਜਕੋਟ ਦੇ ਸ਼ਿਵਿਰ ਵਿੱਚ 11.19 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਹਾਇਤਾ ਯੰਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ 17589 ਦਿੱਵਯਾਂਗ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 3000 ਉਹ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਯੰਤਰ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 1.53 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੈਂਪ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਇਕੱਲੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਏਨਾ ਸਮਾਨ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ 90 ਮੋਟਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਟ੍ਰਾਈਸਾਈਕਲਾਂ, 1960 ਟ੍ਰਾਈਸਾਈਕਲਾਂ, 1541 ਵ੍ਹੀਲ ਚੇਅਰਜ਼, 77 ਸੈਰੀਬਰਲ ਪਾਲਸੀ (ਸੀਪੀ) ਚੇਅਰਜ਼, 2896 ਫੌੜ੍ਹੀਆਂ, 3095 ਵਾਕਿੰਗ ਸਟਿੱਕਸ, 529 ਬਰੇਲ ਕੇਨ, 112 ਰੋਲਾਟਰਜ਼, 162 ਬਰੇਲ ਕਿੱਟਾਂ, 732 ਸਮਾਰਟ ਕੇਨਜ਼, 214 ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਜ਼ ਸਕ੍ਰੀਨ ਰੀਡਰ ਸਮੇਤ, 68 ਡੇਜ਼ੀ ਪਲੇਅਰਜ਼, 20 ਏਡੀਐੱਲ ਕਿਟਸ ਕੋੜ੍ਹ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ, 2206 ਡਿਜੀਟਲ ਹੀਅਰਿੰਗ ਯੰਤਰ, 1101 ਬਨਾਵਟੀ ਅੰਗ ਅਤੇ ਕੈਲੀਪਰਜ਼, 4416 ਟੀਐੱਮਐੱਲ ਕਿਟਸ ਅਤੇ 73 ਲੈਪਟਾਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ 3000 ਦਿਵਯਾਂਗਜਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਨ ਵੰਡਿਆ।

ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2 ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਹੋਏ। ਅਠਾਈ ਜੂਨ, 2017 ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੋਲੇਪਣ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ 1442 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤਾਇਵਾਨ (ਚੀਨ) ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੋਲੇਪਨ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ 978 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਗਿਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਦਾ ਦੂਜਾ ਰਿਕਾਰਡ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਣਿਆ ਜਦੋਂ 781 ਤੁਰਨ ਫਿਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੀ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਔਰਥੋਸਿਸ (ਕੈਲੀਪਰਜ਼) ਫਿੱਟ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ 2 ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਨਵਾਂ 'ਵਿਸ਼ਵ ਬੁੱਕ ਰਿਕਾਰਡ' ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਾਇਮ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅੰਗ ਵੰਡਣ ਦੇ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 17,589 ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗ ਵੰਡੇ ਗਏ।

ਔਰਥੋਸਿਸ (ਕੈਲੀਪਰਜ਼)

ਗਿਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜਕੋਟ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਮੈਗਾ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮੈਗਾ ਕੈਂਪ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰਾਣਸੀ, ਨਵਸਾਰੀ ਅਤੇ ਵੜੋਦਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10,000, 11,000, 10,500 ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ।

ਵਿਲੱਖਣ ਅਯੋਗਤਾ ਪਛਾਣ (ਯੂਡੀਆਈਡੀ) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ `ਤੇ ਅਮਲ ਜਾਰੀ

ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਯੂਡੀਆਈਡੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਾਟਾਬੇਸ ਕਾਇਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤਰੱਕੀ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸਭ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਹ ਨਜ਼ਰ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ, ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ 2.74 ਲੱਖ ਅਪੰਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਈ - ਯੂਡੀਆਈ ਡੀ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈੱਸਿੰਗ ਆਨਲਾਈਨ ਢੰਗ ਨਾਲ 12 ਰਾਜਾਂ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ - ਗੁਜਰਾਤ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਓਡੀਸ਼ਾ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਝਾਰਖੰਡ, ਕੇਰਲ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਅੰਡੇਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂਆਂ ਅਤੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ 318 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 2017 ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਅਪੰਗ (ਦਿੱਵਯਾਂਗਜਨ) ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਬਾਰੇ 2017 ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਪਾਲ ਗੁੱਜਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਅਠਾਵਲੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ 3 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸੰਗਠਨਾਂ, ਰਾਜਾਂ /ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪਹੰਚਯੋਗ ਭਾਰਤ ਮਹਿੰਮ (ਏਆਈਸੀ) — ਮਹਿੰਮ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ / ਮੀਲ ਪੱਥਰ

ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਭਾਰਤ ਮੁਹਿੰਮ 3 ਦਸੰਬਰ, 2015 ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮਾਹੌਲ, ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ, ਈਕੋ ਸਿਸਟਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਤੱਕ 50 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ 1662 ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਪਹੁੰਚ ਆਡਿਟ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ 34 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਅਤੇ 48 ਘਰੇਲੂ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੈਂਪ, ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਪਖਾਨੇ, ਲਿਫਟਾਂ ਜੋ ਕਿ ਬਰੇਲ ਸੰਕੇਤਾਂ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰੀ ਸੰਕੇਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਣ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। 709 ਏ-1, ਏ, ਬੀ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 644 ਵਿੱਚ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਕੁੱਲ 1,41,572 ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 12,894 ਬੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ 917 ਪਛਾਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਈਆਰਐਨਈਟੀ ਇੰਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਏਆਈਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਪੰਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਡਰਾਇੰਗ ਅਤੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ 2 ਨਵੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਲ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ "ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚ" ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 1200 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਰੋਹ 14 ਨਵੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੰਡੇ ਗਏ।

9 ਨਵੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਵਿਯਾਂਗਜਨ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਵ੍ ਫਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ (ਡੀਐੱਫਐੱਫ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਛੋਟੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਿੰਨ ਵਰਗਾਂ - ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ, ਛੋਟੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਟੀ ਵੀ ਸਪਾਟਸ ਵਰਗ ਵਿੱਚ 10 ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਫੋਰਟ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਮੋਮੈਂਟੋ ਵੰਡੇ।

ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ

ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 3 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਹਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਅਪੰਗਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਸਟ ਨੇ ਏਮਜ਼ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੈਡੀਐਟ੍ਰਿਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਬਾਲ ਨਾੜੀ ਤੰਤਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਦੂਸਰੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 9 ਫਰਵਰੀ 2017 ਤੋਂ 11 ਫਰਵਰੀ 2017 ਤੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਟਿਜ਼ਮ ਟੂਲਜ਼ - ਇਨਕਲੈਨ ਅਤੇ ਈਸਾ (Autism Tools-INCLEN & ISAA) ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਟ੍ਰੇਨਾਂ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਸ ਟੀਮ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਅਪੰਗ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਗਲੋਬਲ ਆਈਟੀ ਚੈਲੰਜ, 2016 ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ 22 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਟੀ-20 ਬਲਾਈਂਡ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

20 ਅਤੇ 21 ਮਾਰਚ, 2017 ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਭਵਨ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸਾਈਨ ਲੈਂਗੁਏਜ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ (ਆਈਐੱਸਐੱਲਆਰਟੀਸੀ) ਵੱਲੋਂ 'ਬੋਲ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਾਈਨ ਲੈਂਗੁਏਜ (ਸੰਕੇਤ ਭਾਸ਼ਾ)ਰਾਹੀਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ' ਇੱਕ ਦੋ-ਦਿਨਾਂ ਕੌਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਸੈਂਟਰ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਗਠਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੋਲਿਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸੰਕੇਤ ਭਾਸ਼ਾ (ਆਈਐੱਸਐੱਲ) ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਵਿਵਸਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂਕਿ ਉਹ ਸੰਚਾਰ, ਵਿੱਦਿਆ ਅਤੇ ਬੋਲਿਆਂ ਲਈ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਥਾਵਰਚੰਦ ਗਹਿਲੋਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਕੇਂਦਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 25 ਮਾਰਚ, 2017 ਨੂੰ ਵਰਲਡ ਆਟਿਜ਼ਮ ਡੇ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਡਾਊਨ ਸਿੰਡਰੋਮ ਬਾਰੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਥਾਵਰਚੰਦ ਗਹਿਲੋਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਹੇਠ ਲਿੱਖੀਆਂ 5 ਖੇਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ / ਸਕੀਮਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ —

- 1. ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 11 ਮਈ, 2017 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਗੁਜਰਾਤ, ਗੋਆ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਊ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।
- 2. ਦੱਖਣੀ ਖੇਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 12 ਮਈ, 2017 ਨੂੰ ਚੇਨਈ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਕੇਰਲ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕਰਨਾਟਕ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਅੰਡੇਮਾਨ ਨਿਕੋਬਾਰ, ਲਕਸ਼ਦ੍ਰੀਪ ਅਤੇ ਪਾਂਡੀਚਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।
- 3. ਉੱਤਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 26 ਮਈ, 2017 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ।
- 4. ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਖੇਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ 2 ਜੂਨ, 2017 ਅਤੇ 9 ਜੂਨ, 2017 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਭੋਪਾਲ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਬਿਹਾਰ, ਝਾਰਖੰਡ, ਅਸਾਮ, ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮੇਘਾਲਿਆ, ਮਣੀਪੁਰ, ਮਿਜ਼ਰਮ, ਨਾਗਾਲੈਂਡ, ਓਡੀਸ਼ਾ, ਸਿੱਕਮ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਹਿਮ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਭਾਰਤ ਮੁਹਿੰਮ (ਏਆਈਸੀ), ਡੀਬੀਟੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਵਿਲੱਖਣ ਅਪੰਗਤਾ ਪਛਾਣ ਕਾਰਡ (ਯੀ ਡੀ ਆਈ ਡੀ) ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

13 ਤੋਂ 19 ਸਾਲ ਵਰਗ ਦੇ ਨੇਤਰਹੀਣ, ਬੋਲਿਆਂ, ਲੋਕੋਮੋਟਰ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਆਈ ਟੀ ਚੈਲੰਜ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਸੰਸਥਾਨ ਵਿਖੇ 20-21 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਆਈਟੀ ਚੈਲੰਜ, 2017 ਵਿੱਚ 18-22 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਹਨੋਈ (ਵੀਅਤਨਾਮ) ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੰਗ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਆਈਟੀ ਚੈਲੰਜ ਹਰ ਸਾਲ ਏਸ਼ੀਆ ਪੈਸੀਫਿਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰੀ ਵਾਰੀ ਹਰ ਸਾਲ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਕੋਰੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੂੰ ਹਰਮਨਪਿਆਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਸਟ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਭਵਨ ਵਿੱਚ 12 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ''ਇਨਕਲਿਊਸਿਵ ਇੰਡੀਆ ਸਮਿਟ, 2017'' ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਾਅਦਾ ਲੈਣਾ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕੌਂਸਲ (ਆਰਸੀਆਈ) ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਫਾਰ ਇੰਪਾਵਰਮੈਂਟ ਆਵ੍ ਪਰਸਨਜ਼ ਵਿੱਦ ਮਲਟੀਪਲ ਡਿਸਅਬਿਲਟੀਜ਼ (ਐੱਨਆਈਈਪੀਐੱਮਡੀ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕੋਰਸ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਮੀਟ - ਏਆਈਸੀਸੀਐੱਮ, ਦੱਖਣੀ ਜ਼ੋਨ 9 ਸੰਤਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਚੇਨਈ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 120 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਨਰਵਾਸ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।